

Ерготерапия при Церебрална Парализа

Иван Чавдаров

Специализирана болница за долекуване, продължително лечение и рехабилитация на деца с церебрална парализа “Св.София”

Церебралната парализа (ЦП) описва група от нарушения в развитието на моториката и позата на тялото ограничаващи активността, които се приписват на непрогресиращи увреди случили се през развитието на ембриона или в развиващия се детски мозък. Моторните нарушения на ЦП са често съпътствани от отклонения в емоциите, интелекта, комуникациите, перцепцията и/или други поведенчески и/или координационни смущения. Работата с ЦП-пациенти винаги изисква мултидисциплинарност. Ерготерапията с нейните диагностични и терапевтични възможности, заема определено място в комплексната рехабилитация на ЦП в зависимост от нуждите и възрастта на пациента (новородено, кърмаче, малко дете, ученик, юноша, възрастен) както и от формата ѝ: спастична, дистонична и атаксична.

Ерготерапията въздейства на различни дейности от ежедневието (ДЕЖ), играта, обучението, работата, социалните умения и поведението, използвайки различни методи. Обслужването може да се провежда в къщи, болницата, училището или на обществено/служебно място. Ерготерапевтът определя индивидуалния отговор на пациента към сензорната информация от тялото му или околната среда, използвайки стандартни или нестандартни тестове, клинично наблюдение и информация от детегледачите и/или учителите.

Основна част при типичното развитие на децата е процесът на интерпретация и отговор към сензорната информация, която получават. Ерготерапията се обръща към сензорните нужди на детето, установявайки регистрирането, модулирането, организирането и интерпретирането на информацията придобита чрез сетивността за: гледка, звук, аромат, вкус, допир и усет за движение и позиция. Терапевтичните методики при ЦП са насочени основно към стимулиране на тактилната (допир, форма, тежест), проприоцептивната (схемата на тялото и ориентацията му в пространството) и вестибуларната (перцепция на движението – идеята за движение, предсещане за време и планиране, подреждане на движенията, реализиране на нестандартно придвижване) системи.

Ерготерапията тунингова възможностите за финно-моторни умения с малките мускули, включително на дланите, стъпалата и пръстите, както и на устата. Ерготерапевтът обучава детето с ЦП на ДЕЖ, като обличане/събличане, тоалет/миене/ресане, игри – рисуване/рязане/лепене/моделиране/; хранене/сервиране/готвене и ежедневна мобилност. Негово задължение е правилното позициониране на детето в различни уреди, като вертикализационна дъска, шведска стена, успоредка, проходка, стол за игра/хранене, инвалидна количка, шини, канадки, бастуни и други, като максимализира резултатите и минимизира положенията, които биха допринесли за засилването на мускулния спазъм, неконтролираните движения или нестабилността. Освен това ерготерапевтът открива най-подходящото оборудване, което улеснява ДЕЖ на детето с ЦП, като модифицира приборите за хранене, тоалет и позициониране.

Ерготерапията осигурява възможности чрез регулиране на сензорната система – вход/изход, да се съдейства за сериозни постижения в развитието на физическите, комуникационните, емоционалните, социалните, когнитивните и адаптивни умения и на самообслужването при деца с ЦП в различните възрасти.